

AHALİ: Türk Dil Kurumu (TDK) Sözlüğü' ne bakılırsa, "ahali," "aralarında aynı yerde bulunmaktan başka hiçbir ortak özellik bulunmayan kişilerden oluşan topluluk" demek. Aynı Sözlük, kelimenin yan anlamını ise "bir yerde toplanan kalabalık" olarak vermektedir. Bir diğer deyişle, TDK, "ahali" kavramını toplumsal ve siyasi muhtevadan yoksun görmekte. Benim bu kısa metinde kavramsallaştırmaya çalışacağım anlamıyla "ahali" ise, bu yoksunluğun tam tersi bir duruma işaret ediyor. "Ahali"nin günümüz kentsel ve ekolojik muhalefetinin mensuplarını tarif etmek için en uygun kavram olduğunu düşünüyorum. Evet; birçok durumda, söz konusu muhalefete emek edenleri birbirine bağlayan tek şey, aynı mahalleyi, sokağı, kenti paylaşıyor olmalarıdır. Ancak bu, toplumsal ve siyasi içeriksizliğin delili olmak bir yana dursun, böyle bir içeriğin mekâna harici dinamikler tarafından belirlenmek yerine tam da mekânın bizzat kendisinin içinden çıktığı bir duruma işaret eder. "Halk" ile "ahali" kavramlarını ayıran da işte bu tür bir içeriği "halk"ın değil "ahali"nin haiz olmasıdır. Yine benzer bir nedenle, "ahali" "nüfus" gibi soyut mekânsal bir olgu değil, aynı mekânda bulunduğunun farkında olan ve böyle bir farkındalıkla bir arada bulunandır. Elbette "ahali"nin tam anlamıyla "halk" olmayışı, "halk"laşmaya doğu bir yönelimi olmayacağı anlamına gelmez. Ancak bu yönelim hiçbir zaman mükemmeliyete ve nihayete ermeyecek -matematiksel bir dille ifade etmek gerekirse, "asimptotik"- bir harekettir. Dolayısıyla, "ahali" kavramı, "halk" oluşun bir kimlikten ziyade bir süreç olduğunun altını çizmeye de ön ayak olur. Etimolojisinin de önerdiği üzere, "ahali," "ehil" olandır; ancak onun siyasi "ehliyet"i bir kimliğin konusu olmadığı gibi dışarıdan kendisine giydirilen gündemlere de dayanmaz (Eray Çaylı).

Görsel: İzmir Karabağlar'da yaşayan Cennetçeşme-Limontepe ahalisinin kendilerine dayatılan kentsel dönüşüme karşı "imzalamadık, imzalamıyoruz, imzalamayacağız" diyerek yaptıkları yürüyüşten bir kare (Ocak 2015, Erman Şentürk).